Dosarul nr. 1ra-1820/2017

Curtea Supremă de Justiţie
D E C I Z I E

27 decembrie 2017 mun. Chişinău

Colegiul penal al Curţii Supreme de Justiţie
în componenţă:
Preşedinte Nicolae Gordilă,
Judecători Iurie Diaconu, Elena Covalenco,

a examinat, în camera de consiliu, fără citarea părţilor, admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de procurorul în Procuratura de circumscripție Chişinău, Sergiu Brigai, împotriva sentinței Judecătoriei Chişinău din 29 iunie 2017 și deciziei Colegiului penal al Curţii de Apel Chişinău din 04 octombrie 2017, în privinţa inculpatului

***Batog Anton XXXX**, născut la XX XXXXX XXXX, originar şi locuitor al mun. XXXXX, str. XXXXX XX, ap. XX, cetăţean al R. Moldova, fără antecedente penale.*

Termenul de examinare,
instanţa de fond: 30.03.2017 – 29.06.2017,
instanţa de apel: 18.08.2017 – 04.10.2017,
instanţa de recurs: 29.11.2017 – 27.12.2017.

Asupra recursului menţionat, Colegiul penal

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentinţa Judecătoriei Chişinău din 29 iunie 2017, Batog Anton a fost condamnat în baza art. 264 alin. (1) Cod penal la amendă în mărime de 600 unități convenționale, ce constituie 30.000 lei, fără privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport.

2. Instanţa de fond a constatat la 01 ianuarie 2017, orele 06.10, inculpatul Batog A., conducând automobilul „BMW 3”, n.î. XXX XX, avându-i în calitate de pasageri pe Curnic V., care se afla pe bancheta din spate și Grădiceanu I. – pe bancheta pasagerului din față, se deplasa pe str. I. Dumeniuc în direcția str. N. M. Spătaru, mun. Chișinău.

În timpul deplasării, nu a manifestat prudență sporită la trafic, nu a ținut cont de totalitatea factorilor ce caracterizează condițiile rutiere, intensitatea și nivelul de organizare a traficului rutier de care trebuie să țină cont fiecare conducător la determinarea vitezei, benzii de circulație și modalității de conducere a vehiculului prin ce a încălcat cerințele pct. 45 alin. (1), (2) al Regulamentului Circulației Rutiere, conform cărora conducătorul trebuie să conducă vehiculul în conformitate cu limita de viteză stabilită, ținând permanent seama de următorii factori: a) starea psihofiziologică ce influențează atenția și reacția, b) dexteritatea în conducere care i-ar permite să prevadă situațiile periculoase, c) starea tehnică a vehiculului și particularitățile încărcăturii, d) situația rutieră, iar în cazul în care apar obstacole ce pot fi observate de conducător, el trebuie să reducă viteza sau chiar să oprească pentru a nu pune în pericol siguranța traficului, conducând automobilul cu viteză sporită pentru acel sector de drum, prin ce a încălcat şi prevederile pct. 47 (1) lit. a) din Regulamentul Circulaţiei Rutiere, care indică că limitele maxime de viteză a vehiculelor pe drumurile publice, în localități sunt 50 km/h, iar prin zonele rezidențiale şi adiacente drumului - 20 km/h, iar ca rezultat al vitezei excesive, a pierdut controlul asupra conducerii mijlocului de transport, care a derapat şi a ieşit pe banda destinată sensului opus de mers, încălcând astfel şi cerinţele pct. 42 (3) al Regulamentului Circulaţiei Rutiere, care prevede că pe drumurile cu circulație dublu sens care au cel puţin două benzi într-o direcție este interzisă intrarea pe partea carosabilă destinată circulaţiei în sens opus, după care s-a tamponat cu automobilul „Skoda Superb”, n.î. XXX XXX, care era parcat paralel cu partea carosabilului pe partea stângă relativ deplasării sale şi care, la rândul său, s-a ciocnit cu automobilul „Volkswagen Golf”, n.î. XXX XXX, care, la fel, se afla parcat în spatele automobilul „Skoda Superb” şi cu automobilul „Dacia Logan”, n.î. XXX XXX, după care automobilul „BMW 3” condus de Batog A., din inerție, de la lovitură, s-a inversat.

În rezultatul accidentului rutier, mijloacele de transport indicate au fost tehnic deteriorate, iar pasagerii automobilului „BMW 3” s-au ales cu multiple traumatisme, după cum urmează:

pasagerei Grădiceanu I. i-au fost cauzate vătămări corporale medii, sub formă de traumă cranio-cerebrală închisă manifestată prin contuzie cerebrală grad II; fractura claviculei porțiunea acromială, fractura oaselor bazinului cu implicarea osului ischiatic şi pubian cu deplasarea fragmentelor cu lezarea parţială intra-cavitară a vezicii urinare, multiple echimoze şi excoriaţii ale ambelor membre inferioare;

pasagerei Curnic V. i-au fost cauzate potrivit raportului de expertiză medico-legală nr. 456/D din 06.03.2017, vătămări corporale uşoare, sub formă de traumă cranio-cerebrală manifestată prin comoție cerebrală, plăgi contuze ale feței, excoriaţii pe corp.

Instanța a reținut că inculpatul a recunoscut vina, dar a menţionat că nu era în stare de ebrietate şi, în temeiul probelor administrate, i-a reîncadrat acțiunile de la art. 264 alin. (2) în baza art. 264 alin. (1) Cod penal, ca încălcarea regulilor de securitate a circulației sau de exploatare a mijloacelor de transport de către

persoana care conduce mijlocul de transport, încălcare ce a cauzat din imprudență o vătămare medie a integrității corporale şi a sănătății.

Or, calificativul agravant – starea de ebrietate – incriminat inculpatului prin actul de învinuire nu și-a găsit confirmare în cadrul cercetării judecătorești.

Acuzarea, în susținerea poziției cu referire la starea de ebrietate a inculpatului, a făcut trimitere la procesul-verbal nr. 18 din 01.01.2017, al examinării medicale de constatare a faptului consumului de alcool, stării de ebrietate și naturii ei, pe numele lui Batog A., ridicat conform procesului-verbal de ridicare din 10.03.2017, recunoscut în calitate de document prin ordonanța din 16.03.2017, în care este menţiunea „*stare de ebrietate grad mediu*”, probă care, însă, nu poate fi admisă ca pertinentă și concludentă.

Astfel, potrivit pct. 2, 3, 4 din Regulamentul privind modul de testare alcoolscopică și examinarea medicală pentru stabilirea stării de ebrietate și naturii ei, aprobat prin HG nr. 296 din 16.04.2009, starea de ebrietate este starea survenită în urma consumului de alcool, droguri și/sau alte substanțe ce provoacă ebrietate și care are drept urmare dereglarea psihofuncţională a organismului. Se stabilesc pentru conducătorii de vehicule, următoarele concentrații maxime admisibile de alcool: a) în sânge – 0,3 g/l, b) în aerul expirat – 0,15 mg/l. Se atestă ca stare de ebrietate alcoolică: a) cu grad minim – în caz de stabilire a concentrației de alcool de la 0,3 g/l până la 0,5 g/l în sânge sau de la 0,15 mg/l până la 0,3 mg/l în aerul expirat, b) cu grad avansat – în caz de depășire a concentrației de alcool de 0,5 g/l în sânge sau de 0,3 mg/l în aerul expirat.

Conform art. 134^{12} Cod penal, prin stare de ebrietate se înţelege starea de dereglare psihofuncţională a organismului survenită în urma consumului de alcool, droguri şi/sau alte substanţe cu efecte similare. Prin stare de ebrietate alcoolică cu grad minim se înţelege starea persoanei care are concentrația de alcool în sânge de la 0,3 până la 0,5 g/l sau concentrația vaporilor de alcool în aerul expirat de la 0,15 până la 0,3 mg/l. Prin stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat se înţelege starea persoanei care are concentrația de alcool în sânge de la 0,5 g/l şi mai mult sau concentrația vaporilor de alcool în aerul expirat de la 0,3 mg/l şi mai mult.

Art. 264 alin. (2) Cod penal, nu presupune doar starea de ebrietate a făptuitorului, după cum invocă acuzarea, ci starea de ebrietate cu grad avansat și nu starea de ebrietate cu grad mediu, care nici nu este stabilită de normele legale.

În conformitate cu art. 3 Cod penal, interpretarea extensivă defavorabilă şi aplicarea prin analogie a legii penale sunt interzise.

Mai mult, pct. 23 din Regulamentul privind modul de testare alcoolscopică și examinarea medicală pentru stabilirea stării de ebrietate și naturii ei, aprobat prin HG nr. 296 din 16.04.2009, indică că alcoolemia se stabilește numai în baza analizelor de laborator a două probe de sânge prelevate.

Or, asemenea probă nu a fost prelevată, iar în lipsa acesteia, nu se admite indicarea stării de ebrietate cu grad mediu.

Pct. 24 al regulamentului prevede că în cazul producerii accidentelor rutiere, se efectuează examinarea medicală pentru stabilirea stării de ebrietate și naturii ei și a victimei, cu recoltarea și analiza probelor biologice.

Este reticent și faptul că cauza penală a fost intentată în baza art. 264 alin. (1) Cod penal, fără a fi indicată starea de ebrietate, iar organul de urmărire penală a făcut mai multe adresări și solicitări organelor abilitate, indicând cu imprecizie fapta pentru care a fost pornită cauza penală.

În procesul-verbal de audiere a bănuitului se indică fapta prevăzută de art. 264 alin. (1) Cod penal.

Totodată, după audierea în calitate de bănuit de comitere a infracțiunii art. 264 alin. (1) Cod penal, prin ordonanță inculpatul este pus sub învinuire pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (2) Cod penal.

Organul de urmărire penală a solicitat la 03.01.2017 instituției medicale rezultatul analizei de sânge la alcool și, fără a primi un răspuns, a emis la 03.02.2017 o altă ordonanță în sensul agravării învinuirii, indicând art. 264 alin. (2) Cod penal, fără a indica natura și gradul stării de ebrietate alcoolice. Ulterior, la 10.03.2017 a fost ridicat procesul-verbal de stabilire a stării de ebrietate în care este indicat „stare de ebrietate grad mediu”.

La examinarea medicală pentru stabilirea stării de ebrietate și naturii ei, de rând cu examenul clinic specific, medicul utilizează și una din metodele nominalizate: proba Rappoport, Controlul Treziei, Aparatul APDVA 1, AG-1200, PPS-1, indicatorul Alcotester, expres-teste pentru determinarea alcooluriei, conținutului de alcool în salivă, produselor ori substanțelor stupefiante sau a medicamentelor cu efecte similare acestora în urină.

Dacă în urma examinării medicale se stabilește stare de ebrietate, recoltarea probelor biologice pentru determinarea concentrației alcoolului în sânge și a prezenței substanțelor stupefiante sau a medicamentelor cu efecte similare acestora în sânge și/sau urină este obligatorie.

În cazul producerii accidentelor rutiere se efectuează examinarea medicală pentru stabilirea stării de ebrietate și naturii ei și a victimei, cu recoltarea și analiza probelor biologice, fiind stabilit că probe biologice nu au fost recoltate.

Potrivit pct. 25 al regulamentului menționat, concluzia examinării medicale pentru stabilirea stării de ebrietate şi naturii ei se înregistrează în procesul-verbal după cum urmează: a) treaz; b) consum de alcool, treaz; c) consecinţele consumului de alcool, treaz; d) stare de ebrietate alcoolică cu grad minim; e) stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat; f) consecinţele consumului produselor ori substanţelor stupefiante sau a medicamentelor cu efecte similare acestora, treaz; g) stare de ebrietate provocată de produsele ori substanţele stupefiante sau de medicamente cu efecte similare acestora (concluzia se stabilește la depistarea în timpul consumului acestora, în cazul în care persoana comunică ce a consumat ori la efectuarea probei la determinarea drogurilor în probele biologice) şi manifestărilor clinice corespunzătoare; h) stare de ebrietate provocată de substanţe ce provoacă turmentare (concluzia fiind provizorie şi se definitivează în conformitate cu rezultatele de laborator ale probelor prelevate (sânge, salivă, urina pe parcursul a 3 zile); i) comă generată de consumul alcoolului, produselor ori substanţelor stupefiante sau a medicamentelor cu efecte similare acestora; j)

sindrom de servaj narcotic, treaz; k) sindrom de servaj alcoolic, treaz; l) concluzia nu este făcută, refuză examinarea medicală şi prelevarea probelor biologice.

Prin urmare, indicarea „*stare de ebrietate grad mediu*” nu se încadrează în normele date, iar această circumstanță nu poate fi pusă la baza unei sentințe de condamnare. La fel, neefectuarea prelevării probelor biologice, în cazul în care se constată starea de ebrietate, precum și neaducerea la cunoștință inculpatului a actului respectiv, îl decade din dreptul de a-l contesta în condițiile pct. 17 lit. h), 35, 36 al regulamentului.

La stabilirea pedepsei inculpatului, instanța a ținut cont de prevederile art. 7, 61, 75-78 Cod penal, că acesta se caracterizează pozitiv, este încadrat la studii, anterior nu a fost judecat, în calitate de circumstanțe atenuante fiind reținută săvârșirea pentru prima dată a unei infracțiuni mai puțin grave și repararea prejudiciului cauzat părții vătămate, iar circumstanțe agravante nu au fost stabilite, că în privința acestuia au fost aplicate măsuri preventive sub formă de arest preventiv și arest la domiciliu, fiind liberat provizoriu sub control judiciar, concluzionând că reeducarea şi corectarea lui este posibilă cu aplicarea unei pedepse sub formă de amendă.

Totodată, instanţa a statuat că prejudiciul cauzat lui Luca Maxim, urmează a fi reparat de către asigurator.

3. Procurorul în Procuratura mun. Chișinău, Olesea Rusu, a declarat apel, solicitând casarea sentinţei şi pronunţarea unei noi hotărâri, prin care inculpatul să fie condamnat în baza art. 264 alin. (2) Cod penal la amendă în mărime de 1200 unități convenționale, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 4 ani.

Apelanta a invocat că prevederile art. 264 alin. (2) Cod penal atribuie calificativul stare de ebrietate și nu presupune gradul acesteia.

Totodată, instanța de fond nu a apreciat corect și legal procesul-verbal nr. 18 al examinării medicale de constatare a faptului consumului de alcool din 01.01.2017 pe numele lui Batog A., ridicat conform procesului-verbal din 10.03.2017, recunoscut în calitate de document prin ordonanța din 16.03.2017, urmând a fi admis ca probă pertinentă și concludentă.

Conform art. 6 al Regulamentului privind modul de testare alcoolscopică și examinarea medicală pentru stabilirea stării de ebrietate și naturii ei, aprobat prin HG nr. 296 din 16.04.2009, se supun examinării medicale persoanele corespunzătoare stării de ebrietate cu grad avansat de alcoolemie, iar fiind determinată starea de ebrietate, nu a fost necesară indicarea gradului ei, nefiind dispusă recoltarea probelor biologice.

Actualmente a căpătat o amploare deosebită conducerea în stare de ebrietate, ce denotă atitudinea iresponsabilă a inculpatului admisă la conducerea mijlocului de transport, un factor decisiv fiind și urmările survenite.

Instanța de fond a ignorat prevederile art. 61 Cod penal, care prevede că pedeapsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni din partea acestuia, urmând concomitent să-i stabilească și pedeapsa complementară sub formă de privarea de

dreptul de a conduce mijloace de transport, ținând cont că inculpatul s-a folosit de aceste drepturi la săvârșirea infracțiunii.

Or, inculpatul nu a conștientizat pericolul pe care îl prezintă nerespectarea regulilor de circulație rutieră impuse fiecărui conducător auto – participant la trafic și consecințele ce au survenit.

Astfel, pedeapsa cu amendă în mărime de 1200 unităţi convenţionale şi cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 4 ani, va restabili echitatea socială și va preveni comiterea de noi infracțiuni atât din partea inculpatului, cât și din partea altor persoane, la stabilirea pedepsei fiind ignorate prevederile art. 75 Cod penal, aceasta nefiind corespunzătoare circumstanțelor cauzei.

3.1. A declarat apel și avocatul Ina Perțu, în numele părții civile Luca Maxim, solicitând casarea parțială a sentinţei și pronunțarea unei noi hotărâri prin care să fie admisă acțiunea civilă privind încasarea prejudiciului moral și a cheltuielilor de judecată.

Apelanta a indicat că prejudiciul moral solicitat va avea efect compensatoriu pentru partea civilă, restabilind echitatea or, simpla condamnare a inculpatului nu constituie o satisfacție morală pentru partea civilă.

4. Potrivit deciziei Colegiului penal al Curţii de Apel Chişinău din 04 octombrie 2017, ambele apeluri au fost respinse ca nefondate.

Instanţa de apel a statuat că potrivit dispoziţiilor art. 134^{12} alin. (1)-(3) Cod penal, prin stare de ebrietate se înţelege starea de dereglare psihofuncţională a organismului survenită în urma consumului de alcool, de substanţe narcotice, psihotrope şi/sau de alte substanţe cu efecte similare.

Prin stare de ebrietate alcoolică cu grad minim se înţelege starea persoanei care are concentrația de alcool în sânge de la 0,3 până la 0,8 g/l şi concentrația vaporilor de alcool în aerul expirat de la 0,15 până la 0,4 mg/l.

Prin stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat se înţelege starea persoanei care are concentrația de alcool în sânge de la 0,8 g/l şi mai mult şi concentrația vaporilor de alcool în aerul expirat de la 0,4 mg/l şi mai mult.

În corespundere cu art. 3 alin. (2) Cod penal, interpretarea extensivă defavorabilă şi aplicarea prin analogie a legii penale sunt interzise.

Conform prevederilor pct. 2, 3 şi 4 ale Regulamentului privind modul de testare alcoolscopică şi examinare medicală pentru stabilirea stării de ebrietate şi naturii ei, aprobat prin hotărârea Guvernului nr. 296 din 16.04.2009, starea de ebrietate este definită ca fiind starea survenită în urma consumului de alcool, droguri şi/sau alte substanţe ce provoacă ebrietate şi care are drept urmare dereglarea psihofuncţională a organismului;

Se stabilesc, pentru conducătorii de vehicule, următoarele concentrații maxime admisibile de alcool: a) în sânge - 0,3 g/l; b) în aerul expirat - 0,15 mg/l.

Stare de ebrietate alcoolică: a) cu grad minim - în caz de stabilire a concentrației de alcool de la 0,3 g/l până la 0,5 g/l în sânge sau de la 0,15 mg/l până la 0,3 mg/l în aerul expirat; b) cu grad avansat - în caz de depășire a concentrației de alcool de 0,5 g/l în sânge sau de 0,3 mg/l în aerul expirat.

Potrivit pct. 23, 24 şi 25 ale aceluiaşi regulament, în cazul spitalizării de urgenţă în cadrul instituţiilor medico-sanitare a persoanelor accidentate sau a victimelor, când starea sănătăţii acestora nu permite examinarea medicală pentru stabilirea stării de ebrietate şi naturii ei, procesul-verbal privind examinarea medicală pentru stabilirea stării de ebrietate şi naturii ei nu se întocmeşte. Alcoolemia se stabileşte numai în baza analizelor de laborator a două probe de sânge prelevate.

În cazul producerii accidentelor rutiere se efectuează examinarea medicală pentru stabilirea stării de ebrietate şi naturii ei şi a victimei, cu recoltarea şi analiza probelor biologice.

Concluzia examinării medicale pentru stabilirea stării de ebrietate şi naturii ei se înregistrează în procesul-verbal după cum urmează: a) treaz; b) consum de alcool, treaz; c) consecinţele consumului de alcool, treaz; d) stare de ebrietate alcoolică cu grad minim; e) stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat; f) consecinţele consumului produselor ori substanţelor stupefiante sau a medicamentelor cu efecte similare acestora, treaz; g) stare de ebrietate provocată de produsele ori substanţele stupefiante sau de medicamente cu efecte similare acestora (concluzia se stabileşte la depistarea în timpul consumului acestora, în cazul în care persoana comunică ce a consumat ori la efectuarea probei la determinarea drogurilor în probele biologice) şi manifestărilor clinice corespunzătoare; h) stare de ebrietate provocată de substanţe ce provoacă turmentare (concluzia fiind provizorie şi se definitivează în conformitate cu rezultatele de laborator ale probelor prelevate (sânge, salivă, urină pe parcursul a 3 zile); i) comă generată de consumul alcoolului, produselor ori substanţelor stupefiante sau a medicamentelor cu efecte similare acestora; j) sindrom de servaj narcotic, treaz; k) sindrom de servaj alcoolic, treaz; l) concluzia nu este făcută, refuză examinarea medicală şi prelevarea probelor biologice.

Art. 95 alin. (1)-(3) Cod de procedură penală statuează că sunt admisibile probele pertinente, concludente şi utile administrate în conformitate cu prezentul cod.

Chestiunea admisibilităţii datelor în calitate de probe o decide organul de urmărire penală, din oficiu sau la cererea părţilor ori, după caz, instanţa de judecată.

Dacă administrarea probelor a fost efectuată cu respectarea dispoziţiilor prezentului cod, argumentarea inadmisibilităţii probelor se face de către partea care cere respingerea lor. În caz contrar, obligaţia de a argumenta admiterea lor revine părţii care le-a administrat sau părţii în favoarea căreia au fost administrate probele.

Astfel, sarcina probaţiunii aparţine în exclusivitate acuzării, determinarea stării de ebrietate în cazul infracţiunii prevăzute de art. 264 alin. (2) Cod penal urmând a fi probată de acuzare prin probe admisibile, pertinente, concludente şi

utile, obținute în modul stabilit de legislaţia aplicabilă pentru proba corespunzătoare.

Or, fiind prevăzută expres modalitatea în care urmează a fi probată starea de ebrietate a inculpatului la momentul comiterii faptei, şi anume prin intermediul unui proces-verbal de examinare medicală pentru stabilirea stării de ebrietate şi a naturii ei, conţinutul căruia este expres definit de regulamentul menţionat, în cazul dat starea de ebrietate, fiind imputată ca existentă la inculpat la momentul comiterii faptei penale, urma a fi determinată doar în baza recoltării şi analizei probelor biologice.

Potrivit procesului-verbal al examinării medicale de constatare a faptului consumului de alcool, întocmit pe numele lui Batog A., nr. 18 din 01.01.2017, acesta a fost întocmit în baza datelor obținute din aerul expirat, fără indicarea modelului şi numărului aparatului corespunzător, fără indicarea datelor obținute şi cu stabilirea unui grad neprevăzut de legislație al stării de ebrietate.

Prin urmare, acest proces-verbal nu poate fi reţinut în calitate de probă admisibilă, fiind întocmit contrar cerințelor legale, nefiind corespunzător cerinței de admisibilitate.

Afirmația acuzării prin care se susține că prelevarea probelor biologice nu a fost necesară în contextul în care infracţiunea imputată inculpatului nu este determinată de gradul stării de ebrietate este eronată, fiind stabilit că atât în cazul spitalizării persoanei, cât şi în cazul producerii accidentelor rutiere determinarea stării de ebrietate, per general, şi nu doar pentru determinarea gradului acestei stări, are loc cu recoltarea şi analiza probelor biologice, nerespectarea acestei condiții legale excluzând proba ce a fost întocmită contrar dispoziţiilor imperative ale cadrului normativ pertinent.

Totodată, argumentele acuzării referitor la interpretarea eronată de către instanţa de fond a gradelor stării de ebrietate, deoarece acesta oferă o interpretare eronată a conţinutului sentinţei sunt nefondate or, nu a fost dovedit prin probe admisibile în temeiul art. 95 Cod de procedură penală că inculpatul era la data producerii accidentului rutier din 01.01.2017 în stare de ebrietate, unica probă prezentată de acuzare nefiind admisibilă.

Prin urmare, nu a fost dovedit în modul stabilit de lege prin probe pertinente, admisibile, concludente şi utile că inculpatul ar fi admis încălcarea regulilor de securitate a circulaţiei sau de exploatare a mijloacelor de transport, încălcare ce a cauzat din imprudenţă o vătămare medie a integrităţii corporale sau a sănătăţii, fiind în stare de ebrietate, iar fapta acestuia nu se încadrează în elementele constitutive ale infracţiunii prevăzute de art. 264 alin. (2) Cod penal.

Potrivit probelor administrate, fapta inculpatului se încadrează în elementele constitutive ale infracţiunii prevăzute de art. 264 alin. (1) Cod penal, circumstanță necontestată nici de apelanți, aceștia invocând doar caracterul mai grav al faptei imputate.

Alegațiile acuzării referitor la ignorarea de către instanţa de fond a prevederilor art. 61 alin. (1) şi (2) Cod penal, potrivit cărora pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală şi un mijloc de corectare şi reeducare a

condamnatului ce se aplică de instanţele de judecată, în numele legii, persoanelor care au săvârşit infracţiuni, cauzând anumite lipsuri şi restricţii drepturilor lor. Pedeapsa are drept scop restabilirea echităţii sociale, corectarea condamnatului, precum şi prevenirea săvârşirii de noi infracţiuni atât din partea condamnaţilor, cât şi a altor persoane. Executarea pedepsei nu trebuie să cauzeze suferinţe fizice şi nici să înjosească demnitatea persoanei condamnate, sunt neîntemeiate or, scopul pedepsei penale nu este unul punitiv şi/sau vindicativ, aplicarea acestei norme urmând să fie într-o concordanţă echitabilă cu scopurile prevăzute expres în textul Legii.

Instanţa de fond i-a aplicat inculpatului o amendă în mărime de 600 unităţi convenţionale, sancţiunea aplicată fiind aproape de marja maximă a amenzii stabilită de art. 264 alin. (1) Cod penal, fiind corespunzătoare scopului pedepsei penale, având în vedere că inculpatul nu este angajat în câmpul muncii, a recunoscut vina, a întreprins măsuri pentru înlăturarea pretenţiilor părţilor vătămate, s-a căit sincer, astfel încât sancţionarea pecuniară a acestuia în sumă de 30.000 lei va asigura realizarea de către inculpat a gravităţii faptei comise şi îl va determina să se abţină de la astfel de acţiuni pe viitor. Totodată, inculpatul s-a aflat în perioada 03.01.2017 - 01.04.2017 în stare de arest, ulterior în arest la domiciliu, apoi a fost liberat provizoriu sub control judiciar, fiind cert că măsurile preventive aplicate vor contribui, de comun cu amenda aplicată, la atingerea scopului pedepsei penale.

În acelaşi timp, sancţiunea complementară de privare a inculpatului de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 2 ani depăşeşte caracterul rezonabil şi echitabil al sancţiunii penale, fiind constatat că infracţiunea imputată inculpatului nu a fost comisă cu intenţie, este o infracţiune mai puţin gravă, fiind stabilite circumstanţe atenuante, că acesta este la prima abatere penală, este încadrat la studii, nefiind necesară aplicarea sancţiunii complementare, probele administrate fiind insuficiente pentru a dovedi că inculpatul ar prezenta pe viitor un pericol în trafic.

Totodată, în rezultatul infracţiunii comise de inculpat, partea civilă Luca M. nu a avut de suferit fizic, alegaţiile acestuia referitor la prejudicierea sa morală limitându-se doar la faptul că aceasta ar fi determinată de deteriorarea autovehiculul său de model „Skoda Superb”, perioadă îndelungată în care acesta şi familia sa a fost în imposibilitate de a utiliza autovehiculul. Circumstanţele invocate de apelant nu sunt generatoare de prejudicii morale, nefiind indicat în ce anume constau suferinţele psihice ale acestuia or, infracţiunea a vizat doar bunul părţii vătămate şi nu partea vătămată, deteriorarea căruia prin fapta comisă de inculpat nu a avut un caracter intenţionat.

5. Procurorul în Procuratura de circumscripţie Chişinău, Sergiu Brigai, a declarat recurs ordinar, în care solicită casarea acestei decizii şi dispunerea rejudecării cauzei de către aceeaşi instanţă de apel, în alt complet de judecată.

Recurentul a invocat că întru probarea învinuirii aduse inculpatului în partea ce ţine de conducerea mijlocului de transport în stare de ebrietate alcoolică acuzarea a prezentat procesul-verbal nr. 18 al examinării medicale de constatare a

faptului consumului de alcool de către Batog A. din 01.01.2017, iar soluţia instanţelor de fond și de apel, prin care această probă a fost considerată inadmisibilă, este nemotivată şi neîntemeiată.

Astfel, instanţa de apel a invocat prevederile pct. 23, 24 şi 25 ale Regulamentului privind modul de testare alcoolscopică şi examinarea medicală pentru stabilirea stării de ebrietate şi naturii ei, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 96 din 16.04.2009, care prevede că în cazul spitalizării de urgenţă în cadrul instituţiilor medico-sanitare a persoanelor accidentate sau a victimelor, când starea sănătăţii acestora nu permite examinarea medicală pentru stabilirea stării de ebrietate şi naturii ei, procesul-verbal privind examinarea medicală pentru stabilirea stării de ebrietate şi naturii ei nu se întocmește. Alcoolemia se stabilește numai în baza analizelor de laborator a două probe de sânge prelevate.

Instanţa a reţinut că proba nu este admisibilă din motiv că starea de ebrietate, în cazul dat, urma a fi determinată doar în baza recoltării şi analizei probelor biologice, însă aceasta a fost stabilită în baza datelor obținute din aerul expirat.

Or, instanţa de apel a efectuat o interpretare defectuoasă a regulamentului enunțat în raport cu procesul-verbal prezentat de acuzare, din motiv că regulamentul nu prevede obligatoriu prelevarea probelor biologice în cazul spitalizării, însă numai în situaţia când starea sănătăţii acestora nu permite examinarea medicală pentru stabilirea stării de ebrietate.

Prin urmare, în situaţia când starea sănătăţii inculpatului permitea examinarea medicală, starea de ebrietate a fost constatată în baza datelor obținute din aerul expirat.

Totodată, instanţa eronat a aplicat prevederile pct. 1 al regulamentului şi art. 134^{12} alin. (1) Cod penal, norme ce reglementează gradul stării de ebrietate, în timp ce art. 264 alin. (2) Cod penal se referă la starea de ebrietate, şi nu la gradul acesteia.

În același timp, instanţa de apel a ignorat stipulările legale ale art. 24 alin. (3), 100 alin. (4), 101 alin. (1), (4), 314, 336 alin. (3) pct. 8), 384 alin. (3), (4) Cod de procedură penală, motivarea soluţiei fiind sumară şi incompletă, nefiind stabilite temeiurile de fapt şi de drept, ce au dus la respingerea apelurilor declarate. Instanța de apel a omis să se pronunțe detaliat și amănunțit asupra tuturor argumentelor invocate în apel, nu s-a expus asupra probelor menţionate, rezumându-se doar la menționarea faptului că acuzarea nu a prezentat probe care să confirme vinovăţia inculpatului.

În drept, recursul este fondat pe temeiurile prevăzute la art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel şi că hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluţia.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar nominalizat pe baza materialului din dosarul cauzei şi motivelor invocate, Colegiul penal concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, hotărârile instanţei de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanţele de fond şi de apel, inclusiv şi în temeiul când instanța de apel nu s-a pronunţat asupra tuturor motivelor invocate în apel, când hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

Instanţa de recurs verifică doar dacă s-a aplicat corect legea la faptele reţinute prin hotărârea atacată şi dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispoziţiilor de drept formal şi material.

În sensul vizat şi în raport cu circumstanţele invocate în recursul ordinar (*pct. **5.** din decizie*), se reține că împrejurările menționate în partea descriptivă a hotărârilor contestate, inclusiv cele reproduse în pct. ***2.*** şi ***4.*** din prezenta decizie, relevă în mod concludent că instanţele de fond şi de apel au constatat şi apreciat circumstanţele de fapt şi de drept privind învinuirea înaintată inculpatului şi încadrarea juridică justă a acțiunilor infracționale ale acestuia în baza art. 264 alin. (1) Cod penal, în strictă conformitate cu prevederile normelor de procedură penală şi prescripţiilor de drept material, în special ale art. 134^{12} alin. (1) Cod penal, că prin stare de ebrietate se înţelege starea de dereglare psihofuncţională a organismului survenită în urma consumului de alcool, pct. 2, 5 lit. c), 6 lit. c), 15, 19 lit. e) şi f), 21 şi 25 lit. c), d) şi l) ale Regulamentului privind modul de testare alcoolscopică şi examinarea medicală pentru stabilirea stării de ebrietate şi naturii ei, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 96 din 16.04.2009, că - testarea alcoolscopică constituie acțiunile angajatului Inspectoratului național de patrulare al Inspectoratului General de Poliție sau altei persoane abilitate, instruite în modul corespunzător, orientate spre stabilirea concentrației de alcool în aerul expirat la persoana testată, efectuate cu ajutorul mijloacelor tehnice omologate și verificate metrologic, iar examinarea medicală pentru stabilirea stării de ebrietate și naturii ei (examinarea medicală) prevede un complex de acțiuni și procedee cu caracter medical, stabilite prin actele normative ale Ministerului Sănătății ce au drept scop determinarea și evaluarea stării de ebrietate a persoanei examinate, *testării alcoolscopice se supun persoanele implicate în accidente în traficul rutier, cu excepția accidentelor grave soldate cu traumatizarea* sau decesul *persoanelor*, iar *examinării medicale se supun conducătorii de vehicule are au fost implicați într-un accident rutier soldat cu traumatizarea* sau decesul *persoanelor*, examinarea medicală este efectuată în instituțiile medico-sanitare publice abilitate în acest scop de Ministerul Sănătății, iar *medicul abilitat* cu dreptul de efectuare a examinării medicale *trebuie să efectueze examinarea medicală cu aplicarea obligatorie a probelor de laborator (sânge și/sau urină)* şi să întocmească un proces-verbal în două exemplare în care va expune detaliat rezultatele examinării medicale pentru stabilirea stării de ebrietate și naturii ei, totodată, în cazul în care în urma examinării medicale se stabilește stare de ebrietate, *recoltarea probelor biologice pentru determinarea concentrației alcoolului în sânge este obligatorie*, apoi concluzia examinării medicale pentru stabilirea stării de ebrietate şi naturii ei se înregistrează în procesul-verbal după cum urmează: stare de ebrietate alcoolică cu

grad minim ori stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat, sau concluzia nu este făcută, refuză examinarea medicală şi prelevarea probelor biologice.

Or, normele enunţate atestă clar şi expres că în cazul accidentului rutier soldat cu traumatizarea persoanelor – circumstanţe constatate şi în speţa de pe rol, conducătorul vehiculului urmează a fi supus examinării medicale în instituţiile medico-sanitare publice, medicul abilitat fiind obligat să aplice probele de laborator - sânge și/sau urină, deoarece dacă în urma examinării medicale se stabilește stare de ebrietate, recoltarea probelor biologice pentru determinarea concentrației alcoolului în sânge este obligatorie, şi să întocmească un proces-verbal în care să expună detaliat rezultatele examinării medicale, inclusiv starea de ebrietate alcoolică cu grad minim ori avansat.

Însă, procesul-verbal nr. 18 al examinării medicale de constatare a faptului consumului de alcool de către Batog A. din 01.01.2017 (*v. 1, f.d. 141-143*), prezentat de acuzare, nu întruneşte condiţiile legale nominalizate supra, în special în acest act nu este indicat că de la inculpat au fost recoltate probele biologice obligatorii pentru determinarea concentrației alcoolului în sânge, iar concluzia stării de ebrietate „*medie*”, înscrisă aici, nici nu este prevăzută de legislaţia în vigoare.

Astfel, instanţele corect au respins această probă ca fiind nepertinentă şi just au exclus din învinuirea formulată inculpatului calificativul „*aceeaşi acţiune săvârşită în stare de ebrietate*”, ca fiind nedovedit legal, întemeiat recalificând acţiunile lui de la art. 264 alin. (2) în baza art. 264 alin. (1) Cod penal, ca încălcarea regulilor de securitate a circulaţiei sau de exploatare a mijloacelor de transport de către persoana care conduce mijlocul de transport, încălcare ce a cauzat din imprudenţă o vătămare medie a integrităţii corporale.

Totodată, în descriptivul hotărârilor contestate sunt indicate detailat motivele pentru care instanţele au respins dovezile şi versiunile apărării, instanţa de apel pronunţându-se argumentat asupra tuturor motivelor invocate în apelul acuzatorului (*pct.* ***2. - 5.*** *din decizie*).

Pe lângă aceasta, la stabilirea pedepsei inculpatului, instanţa de apel, just şi argumentat a ţinut cont de prevederile art. 7, 61, 75 Cod penal, conform căror la aplicarea legii penale se ţine cont de caracterul şi gradul prejudiciabil al infracţiunii săvârşite, de persoana celui vinovat şi de circumstanţele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea penală. Pedeapsa are drept scop restabilirea echităţii sociale, corectarea condamnatului, precum şi prevenirea săvârşirii de noi infracţiuni atât din partea condamnaţilor, cât şi a altor persoane. Persoanei recunoscute vinovate de săvârşirea unei infracţiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele şi în strictă conformitate cu dispoziţiile legii. La stabilirea categoriei şi termenului pedepsei, instanţa de judecată ţine cont de gravitatea infracţiunii săvârşite, de persoana celui vinovat, de circumstanţele cauzei care atenuează răspunderea, de influenţa pedepsei aplicate asupra corectării şi reeducării vinovatului, precum şi de condiţiile de viaţă ale familiei acestuia.

Deci, pedeapsa respectivă a fost motivată, individualizată şi aplicată inculpatului în corespundere cu prevederile legale (*pct.* ***2., 4.*** *din decizie*).

Potrivit jurisprudenţei CtEDO, în asemenea situaţie, nu se mai impune o reevaluare a conţinutului mijloacelor de probă, acestea demonstrând cu prisosinţă soluţia dată de prima instanţă. Or, în cazul în care instanţa de fond şi-a motivat decizia luată, arătând în mod concret la împrejurările care confirmă sau infirmă o acuzaţie penală, pentru a permite părţilor să utilizeze eficient orice drept de recurs eventual, o curte de recurs poate, în principiu, să se mulţumească de a relua motivele jurisdicţiei de primă instanţă (*hotărârea CtEDO Garcia Ruis c. Spaniei, Helle c. Finlandei*). Art. 6 din CEDO impune în special, în sarcina „instanţei", obligația de a efectua o examinare efectivă a motivelor, argumentelor şi probelor propuse de părţi, cu excepția cazului în care se apreciază relevanța acestora. Deşi este adevărat că obligația motivării deciziilor, impusă instanţelor de art. 6 § 1 din CEDO, nu poate fi înțeleasă ca impunând formularea unui răspuns detaliat la fiecare argument (*hotărârea CtEDO, pct. 80-81, Perez c. Franţei, Van de Hurk c. Ţărilor de Jos*).

În acelaşi timp, recursul declarat, potrivit argumentelor invocate şi reproduse în pct. ***5.*** din prezenta decizie, sunt întemeiate doar pe critica modului în care instanţele de fond şi de apel au apreciat probele şi circumstanţele cauzei, inclusiv în latura pedepsei penale (*pct.* ***5.*** *din decizie*).

Însă, pornind de la relevanţele art. 6 pct. 11^1), 27, 414 alin. (1) şi (2) a Codului de procedură penală, eroarea gravă de fapt nu reprezintă o apreciere greşită a probelor, iar judecătorul apreciază probele în conformitate cu propria sa convingere, formată în urma cercetării tuturor probelor administrate. Instanţa de apel, judecând apelul, verifică legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanţă, conform materialelor din cauza penală şi în baza oricăror probe noi prezentate instanţei de apel, şi poate da o nouă apreciere probelor din dosar. Astfel, activitatea instanţelor de fond şi de apel privind doar aprecierea sau reaprecierea probelor şi circumstanţelor cauzei, inclusiv în latura pedepsei penale, în alt sens decât cel pe care îl propune procurorul este o competenţă şi prerogativă legală a acestor instanţe, care nu constituie un temei de drept separat din numărul celor incluse în art. 427 Cod de procedură penală şi, astfel, invocarea acestei chestiuni în recursul ordinar, la fel, este lipsită de orice temei legal.

Mai mult, motivele invocate în recursul de pe rol au constituit deja obiect de examinare în instanțele de fond și de apel, fiind oferite răspunsuri argumentate în acest sens (***pct. 2. - 5.*** *din decizie*), iar o altă opinie asupra probelor şi circumstanțelor pricinii care au fost puse la baza sentinţei de condamnare, conform jurisprudenței CtEDO, nu poate servi temei pentru reexaminarea cauzei (*hotărârea din 16 ianuarie 2007, pct. 20, cazul Bujniţa versus Moldova*).

Împrejurările enunțate denotă în mod concludent că instanțele de fond şi de apel nu au comis erori de drept în raport cu motivele invocate de recurent, că hotărârile contestate conțin motive clare şi legale pe care se întemeiază soluţia, că instanța de apel s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apelul declarat și că recursul ordinar este vădit neîntemeiat.

Potrivit art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanţa de recurs decide inadmisibilitatea recursului înaintat în cazul în care se constată că acesta este vădit neîntemeiat.

Astfel, odată ce recursul de pe rol este vădit neîntemeiat, el urmează a fi declarat inadmisibil.

7. În conformitate cu art. 431 alin. (1), 432 alin. (1), (2) pct. 4), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

D E C I D E :

inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de procurorul în Procuratura de circumscripție Chişinău, Sergiu Brigai, împotriva sentinței Judecătoriei Chişinău din 29 iunie 2017 și deciziei Colegiului penal al Curţii de Apel Chişinău din 04 octombrie 2017, în privinţa inculpatului Batog Anton XXXXX, pe motiv că este vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunţată integral la 24 ianuarie 2018.

Preşedinte Nicolae Gordilă

Judecători Iurie Diaconu

Elena Covalenco